

KİMYA MÜHENDİSLİĞİNE GİRİŞ

KMU 101

MÜHENDİSLİKTE ETİK

Ahlak, sözlük anlamıyla bir toplum içinde kişilerin uymak zorunda oldukları davranış biçimleri ve kurallarıdır.

Ahlak ile ilgili yazılı olmayan kurallar toplumun en genel standartlarını içerir ve bireylerin mesleki ve kurumsal rollerinden bağımsız olarak, toplumun tümü için geçerlidir.

Etik ise davranışları yönlendiren davranış standartlarını veya sosyal normları belirler.

Etik bir yaşam, bireylerin eşit söz hakkına sahip olduğu, değerleri koruyan, dürüst, şeffaf, açık, araştırma ve bilgi toplumu oluşturmanın temel koşuludur.

Etik, insan ilişkilerinde, toplumsal, kültürel, siyasi, ekonomik, hukuki, bilimsel, teknolojik vb tüm alanlarda insanın tutum, davranış, eylem ve kararlarında belirleyici olan, hiç kimsenin dışında kalamayacağı, kaçınamayacağı ilke ve değerler bütünüdür.

Etik, bir anda bir yerde ne yapılabileceği hakkında yargılara varmaz. Daha çok, eylemin ahlaki olarak kabul edilebilmesi için nasıl davranılması gerektiği bilgisini aktarır.

Meslek etiği, meslekleri veya görevleri olan insanlara uygulanan standartlardır.

Bir cerrahın ellerindeki kabiliyet bir hasta için bir anlık bir olay iken bir mühendisin tasarım sırasındaki kararı yüzlerce yaşamı etkileyebilecek sonuçlara yol açabilir.

Teknolojideki hızlı ilerlemeler nedeniyle, son yıllarda bütün mesleklerde olduğu gibi, mühendislik uygulamalarında da etik kavramı büyük önem kazanmıştır.

***Mühendislik etiği**, mühendislerin yaratıcı etkinliklerinin ahlaki önemini inceleyen bir disiplindir.*

Caroline Whitbeck, 1998.

Toplumsal sorumluluk bilinci, mühendisi salt meslek adamı olmaktan, insan olabilmeye taşıyacak tek köprüdür.

Aykut Köker, 2008.

Mühendislerin ürettikleri ve uyguladıkları, insan yaşam kalitesi üzerinde doğrudan etkilidir.

Bu nedenle hizmetler, ayrımcılık yapılmadan, dürüstlük, eşitlik ve adillik ilkelerine bağlı kalarak, toplumun sağlığı ve güvenliği gözetilerek, doğayı ve çevreyi koruyarak yapılmalıdır.

Bütün meslekler için
temel ve üst etik ilke
ve deęerleri dört
ana ilkede
toplanmıştır:

- ❖ Adalet
- ❖ Doğruluk, dürüstlük
- ❖ Tarafsızlık
- ❖ Sorumluluk

MÜHENDİSLİK ETİĞİ İLKELERİ

Dünya Mühendisler Birliği'nin 5 Ekim 1977 tarihli toplantısında son şeklini kabul ettiği **Mühendislik Etiği İlkeleri** şu şekildedir:

Temel İlke

Mühendisler, mühendislik mesleğinin doğruluğunu, onurunu ve değerini, insanların rahat yaşaması için bilgi ve becerilerini kullanarak, dürüst ve tarafsız olarak, halka ve kendi işlerine sadakatle hizmet ederek, mühendislik mesleğinin niteliğini ve prestijini arttırarak yüceltir ve geliştirirler.

Mühendislik Etiği İlkeleri:

1. Mühendisler, mesleki görevlerini yerine getirirken, toplumun güvenliğini, sağlığını ve refahını en önde tutacaklardır.
2. Mühendisler, sadece kendi uzmanlık alanlarındaki hizmetleri vermelidirler.
3. Mühendisler, yalnızca objektif ve gerçek resmi raporlar yayınlayacaklardır.
4. Mühendisler, mesleki konularda, her işveren veya müşteri için güvenilir vekil olarak davranacaklar ve çıkar çatışmalarından kaçınacaklardır.
5. Mühendisler, hizmetlerinin geçerliliği konusunda mesleki itibarlarını oluşturacak ve diğerleriyle haksız rekabete girmeyeceklerdir.
6. Mühendisler, mesleki doğruluğu, onuru ve değeri yükseltmek ve geliştirmek için çalışacaklardır.
7. Mühendisler, mesleki gelişmelerini kendi kariyerleriyle devam ettirecekler ve kendi kontrolleri altındaki mühendislerin mesleki gelişmeleri için olanak sağlayacaklardır.

DOĞRU KARAR ??????

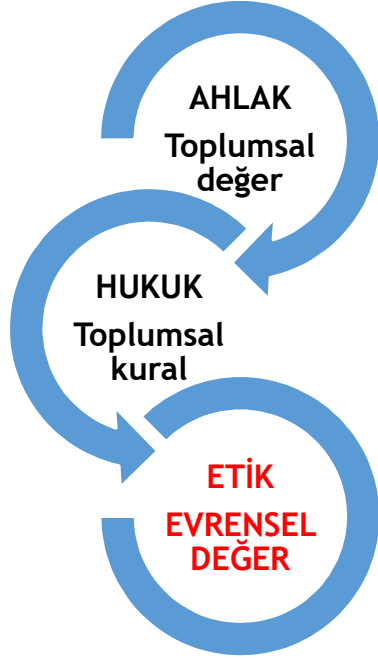
Ahlaki prensipler

Yükümlülük ve sorumluluklar

Kanunlar

Etik ilkeler

ETİK ve PROFESYONELLİK

Doğru karar

Mühendisin birlikte
yaşayabileceği karar

‘Hayatımı hukukun olmadığı bir toplumda yaşadım. Ve bu korkunç bir varoluş. Ancak ahlaki davranış için tek standart olan hukukun eşit olduğu bir toplum da eşit derecede kötüdür.’

Aleksandr Solzhenitsyn

KAYNAKLAR:

1. Prof. Dr. Canan Özgen, Mühendislik Etiği Eğitiminin Mühendislik Programları İle Bütünleştirilmesi, Kimya Mühendisliği Dergisi, Sayı: 174.
2. Prof. Dr. Emine Gönen, Doç. Dr. Şengül Hablemitođlu; Teknoloji ve Etik, Standard, Sayı: 439.
3. www.globalethics.org